

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoCsp/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6617209591
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6617209591.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a sudcov JUDr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobcu COFIDIS SA, so sídlom Parc de la Haute Borne, avenue Halley 61, Villeneuve-d'Ascq CEDEX 598 66, Francúzska republika, na území SR konajúci prostredníctvom jeho organizačnej zložky: COFIDIS SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Eisteinova 11/3677, 851 00 Bratislava, IČO: 50 595 628, právne zastúpeného URBÁNI & Partners, s. r. o., so sídlom Banská Bystrica, Skuteckého 17, proti žalovaným 1/ R. D., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom Q., S. V. XXX/XXX, 2/ L. D., nar. XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom Q., S. V. XXX/XXX, o zaplatenie 7 069,46 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 17Csp/186/2017-154 zo dňa 25. 04. 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v druhom, štvrtom a piatom výroku z r u š u j e a vec v tomto rozsahu v r a c i a okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Lučenec, ako súd prvej inštancie (ďalej aj „prvoinštančný súd“, eventuálne „súd prvej inštancie“, alebo „okresný súd“), odvolaním napadnutým rozsudkom uložil žalovaným 1/ a 2/ povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi sumu 506,63 Eur s 5 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 03. 06. 2017 do zaplatenia (prvý výrok). Vo zvyšku žalobu zamietol (druhý výrok). Konanie v časti zaplatenia sumy 350,10 Eur zastavil (tretí výrok). Žalovaným 1/ a 2/ povolil splácať dlžnú sumu a trovy konania v mesačných splátkach po 50,- Eur mesačne, každý mesiac zvlášť, počnúc mesiacom máj 2019 až do úplného vyrovnania dlžnej sumy, ktoré splátky sú žalovaní 1/, 2/ povinní platiť do konca toho, ktorého mesiaca, pod hrozbou straty výhody mesačných splátok nezaplatením ktorejkoľvek splátky (štvrtý výrok). O trovách prvoinštančného konania rozhodol tak, že žalobcovi priznal náhradu trov konania voči žalovaným 1/ a 2/ vo výške 55,16 % s tým, že o výške náhrady bude rozhodnuté samostatným uznesením (piaty výrok).

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd uviedol, že žalobca sa voči žalovaným domáhal zaplatenia sumy 7 069,46 Eur s príslušenstvom z titulu uzavretej zmluvy, ktorou im bol poskytnutý úver vo výške 9 778,29 Eur za účelom kúpy motorového vozidla zn. PEUGEOT 308 5DV.308 1.4 16V VTI DREAM, VIN: VF34C8FR0AY202718, ktorý sa zaviazal žalovaný 1/ splácať v mesačných splátkach podľa finančného plánu. Predmetný záväzok boli žalovaní povinní splácať spoločne a nerozdielne v 84 splátkach po 175,24 Eur k 20. dňu príslušného mesiaca v čase od 20. 05. 2014 do 20. 04. 2021. Vzhľadom na omeškanie so splácaním úveru žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť úveru.

3. Prvoinštančný súd vec právne posúdil podľa ust. § 144, § 145 ods. 1, 2, § 146 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), § 497, § 797 Obchodného zákonníka (ďalej aj „ObZ“), § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, 2, 3, 5, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 1 ods. 1, 2, § 2, § 9 ods. 1, 2 až 19, § 11 ods. 1, § 15 ods. 1, 2 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len

„zák. č. 129/2010 Z. z.“ alebo „ZoSV“) a dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere (ďalej aj „Zmluva“) neobsahuje všetky náležitosti podľa § 9 ods. 2 ZoSV, a to uvedenie adresy predávajúceho, na ktorej spotrebiteľ môže uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Veriteľ využil služby predávajúceho tovaru pri uzatváraní Zmluvy, pričom úver bol dojednaný výhradne na financovanie kúpy motorového vozidla, ktorého dodávateľom bolo Autocentrum AAA auto, Lučenec, pričom zo Zmluvy a charakteru úveru, adresa veriteľa nie je adresou predávajúceho, pričom citovaný zákon vyžaduje ako obligatórnu náležitosť uvedenie adresy veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť, pričom adresa veriteľa je uvedená v úvode Zmluvy obsahujúcom označenie žalobcu ako veriteľa, adresa dodávateľa Autocentrum AAA auto Lučenec, je podľa zmluvného dojednania adresou na uplatnenie nárokov dlžníka a nie adresou na uplatnenie reklamácie pre spotrebiteľa. Ďalšou náležitosťou, ktorá bola nesprávne uvedená v Zmluve bola výška RPMN v neprospech spotrebiteľa. Žalobca poskytol žalovaným úver vo výške 7 002,- Eur, sporný bol spracovateľský poplatok vo výške 2 426,19 Eur a RPMN bola počítaná len z istiny úveru 7 002,- Eur, pričom žalobca do nákladov predmetný poplatok nezapočítal podľa zákona. Orientačným prepočtom RPMN na portály finančnej osvety a ochrany finančného spotrebiteľa MF SR okresný súd zistil, že pri zohľadnení údajov a jednorazového poplatku RPMN predstavovala 52,26 %, pričom pri vynásobení počtu splátok s výškou splátok predstavovala celková výška úveru sumu 14 720,16 Eur (84 x 174,26 Eur) ale v skutočnosti bolo povinnosťou spotrebiteľov zaplatiť sumu 17 146,35 Eur, ktorý rozdiel vyplýval práve v nezahrnutí jednorazového spracovateľského poplatku žalobcom, ktorý poplatok nebol v záujme spotrebiteľov a nemal rozumný ekonomický základ. Každý poplatok, ktorý by mal spotrebiteľ platiť, by mal korešpondovať nejakému predmetu plnenia a je nevyhnutné, aby sa týmto poplatkom platilo skutočné plnenie poskytnuté spotrebiteľovi. Nesprávnu výšku RPMN považoval za klamlivú prax veriteľa. Ďalšiu obsahovú náležitosť, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov bolo potrebné logickým výkladom zákonného ustanovenia jednoznačne určiť, a to s platnosťou jednotlivých častí istiny, úroku a poplatkov, pokiaľ nemajú byť platené jednorazovo, pričom zo Zmluvy je zrejmé iba výška jednotlivých splátok, ktoré žalobca nešpecifikoval a ani z ďalších ustanovení Zmluvy nevyplýva spôsob splácania úrokov a poplatkov. Poukázal na obsah Zmluvy, z ktorej z čl. II. vyplýva splatnosť spracovateľského poplatku, ktorý bol započítaný v mesačných splátkach, pričom finančný plán, na ktorý žalobca poukazyval, neobsahoval v prehľade splátok údaj o výške daného poplatku v každej splátke, navyše finančný plán zo dňa 19. 05. 2017 na rozdiel od finančného plánu v zmysle prílohy č. 1 k Zmluve obsahoval navyše údaj (pevná) o čiastke 3,- Eurá pri každej splátke, ktorý poplatok nemal vplyv na rozpis jednotlivých splátok na istinu a úroky. Okresný súd tiež poukázal na nekonanie žalobcu s odbornou starostlivosťou pri poskytnutí úveru, čím nepreukázal, že neprišlo k hrubému porušeniu povinností podľa § 7 ods. 1 ZoSV, pretože nepredložil žiaden doklad o posudzovaní spôsobilosti žalovaných. Keďže zmluva neobsahovala náležitosti vyžadované zákonom, považoval ju za bezúročnú podľa § 11 ods. 1 písm. a) ZoSV, preto mal žalobca nárok iba na vrátenie rozdielu medzi sumou 7 002,- Eur poskytnutou žalovaným a sumou zaplatenou žalovanými vo výške 5 495,37 Eur. Žalovaných preto zaviazal na zaplatenie sumy 1 506,63 Eur a v časti uplatňovaného úroku a poplatkov žalobu zamietol (zrejme okresný súd v odôvodnení chybné uviedol sumu, na ktorú zaviazal žalovaných vo výške 1 506,63 Eur, nakoľko správne mala byť uvedená suma 506,63 Eur - poznámka odvolacieho súdu). Taktiež priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne podľa Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. Nestotožnil sa s námietkou žalovanej 2/, že nedošlo k okamžitej splatnosti úveru pre nepreukázanie odoslania žalobcom vyhlásenia splatnosti a výzvy na úhradu dlžnej sumy zo dňa 25. 05. 2017, pričom žalovaní boli v omeškaní s úhradou splátky viac ako 3 mesiace, keďže naposledy zaplatili splátku dňa 20. 11. 2016 a pred vyhlásením splatnosti ich žalobca vyzval listom zo dňa 09. 05. 2017, doručeným dňa 10. 05. 2017 a následne listom zo dňa 25. 05. 2017, zaslaným žalovaným dňa 29. 05. 2017, teda úver bol zosplatený ku dňu 02. 06. 2017 a boli splnené podmienky zosplatenia úveru. S poukazom na ust. § 232 ods. 3 CSP s použitím princípu čl. 6 CSP vzhľadom na nepriaznivú situáciu žalovanej 2/, povolil žalovaným dlh splácať, čo považoval vzhľadom na pomery žalovanej 2/ za splniteľné, pričom prihliadol na okolnosť, že žalovaný 1/ sa v zdržiava na neznámom mieste v zahraničí, a preto bude úver splácať iba žalovaná 2/. Výšku mesačnej splátky 50,- Eur považoval za dôvodnú.

4. O trovách prvoinštančného konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, 2 CSP vzhľadom na úspech žalobcu v konaní.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie a to konkrétne proti druhému, štvrtému a piatemu výroku a žiadal, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutých výrokoch zmenil tak, že žalobe vyhovie a prizná mu náhradu trov konania, eventuálne napadnutý rozsudok zruší a vec vráti okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Rozsudok prvoinštančného súdu v napadnutých výrokoch považoval za nesprávny, nespravodlivý a vydaný v rozpore s príslušnými ustanoveniami zákona. Mal za to, že Zmluva obsahovala všetky obligatórne náležitosti vyžadované § 9 ods. 2 ZoSV. Okresný súd vychádzal z nesprávnych skutkových záverov, pretože v individuálnych podmienkach Zmluvy v čl. I. v časti označenej ako „určenie dodávateľa“ bolo uvedené obchodné meno a tiež adresa predávajúceho, t. j. dodávateľa vozidla - Autocentrum AAA auto, a. s., ktorá bola zároveň aj adresou na uplatnenie nárokov, teda reklamácie pre spotrebiteľa, preto daný záver okresného súdu bol mylný a nemôže obstať. Z daného označenia adresy dodávateľa vozidla na uplatnenie nárokov dlžníka bolo aj pre priemerného spotrebiteľa pochopiteľné, že sa jedná o adresu v zmysle ustanovenia zákona, t. j. adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. Zároveň poukázal aj na článok 23 všeobecných podmienok Zmluvy (ďalej aj „VOP“), ktorý obsahoval adresu Slovenskej obchodnej inšpekcie, na ktorú sa žalovaný ako spotrebiteľ mohol obrátiť za účelom kontroly dodržiavania povinností žalobcu. Rovnako nesúhlasil so záverom prvoinštančného súdu o nesprávnej výške RPMN, pretože čl. 5 VOP obsahoval presný vzorec pre výpočet RPMN s vysvetlením jednotlivých komponentov dosadzovaných do vzorca, ktorý okresný súd opomenul a v odôvodnení svojho rozhodnutia svoj výpočet bližšie nešpecifikoval. Výpočty internetových kalkulačiek považoval za nezáväznú, pretože sú len orientačné a môžu obsahovať chyby. Skutočnosť, že podľa okresného súdu nezapočítal do RPMN aj spracovateľský poplatok je právne neudržateľný, pretože nesprávnu výšku o RPMN okresný súd odôvodnil len tým, že vykonal orientačne prepočet RPMN na ním uvedenom portáli finančnej osvety a ochrany spotrebiteľa. V súvislosti so spracovateľským poplatkom poukázal na dojednanie jeho výšky v čl. II individuálnych podmienok v súlade s čl. 19 VOP, ktorý bol na základe dohody započítaný do mesačných splátok so súhlasom žalovaných rovnomerne, preto žalovaní mali vedomosť o danom poplatku a jeho započítaní. V dôsledku zaplatenia spracovateľského poplatku bol žalovaným poskytnutý spotrebiteľský úver, to znamená, že im bolo z jeho strany poskytnuté plnenie v podobe obstarania a poskytnutia peňažných prostriedkov, teda poplatok súvisí s trovami pri uzatvorení Zmluvy, jej prípravou a vypracovaním ako aj ďalších zmluvných dokumentov a tiež nákladmi súvisiacimi s uzatvorením Zmluvy. Podľa neho rovnako Zmluva jasným a zrozumiteľným spôsobom upravovala údaje o výške, počte a termíne splátok, ktoré boli obsiahnuté priamo v Zmluve v čl. II, pričom Zmluva rozlišuje jednotlivé splátky na istinu, úroky a iné poplatky a tiež poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom. V súvislosti s uvedenou argumentáciou dal pozornosť uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 zo dňa 22. 02. 2018, sp.zn. 3Cdo/56/2018 zo dňa 17. 04. 2018, sp. zn. 4Cdo/2011/2017 zo dňa 23. 04. 2018, ako aj doterajšiu súdnu prax, ktorá je v súčasnej dobe prekonaná ďalšími aktuálnymi rozhodnutiami Najvyššieho súdu SR. Za mylné a nesprávne považoval aj konštatovanie okresného súdu, že ním predložený finančný plán, na ktorý zmluva neodkazuje bol síce založený, avšak z listiny nie je zrejmé, ku akej Zmluve predstavuje prílohu, preto naň neprihliadol. Predmetný finančný plán je neoddeliteľnou súčasťou Zmluvy, tvorí jej prílohu a je s ňou pevne spojený, preto nebolo potrebné jeho osobitné podpísanie zmluvnými stranami. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Co/1/2019-209 zo dňa 21. 03. 2019, ako aj rozhodnutie Okresného súdu Martin č. k. 5Csp/7/2017-227 zo dňa 29. 11. 2018. V súvislosti s nepreukázaním konania s odbornou starostlivosťou pri poskytnutí úveru uviedol, že daná skutočnosť nebola medzi stranami sporu sporná, žalovaní ju nenamietali, preto nebol dôvod, aby túto skutočnosť preukazoval. Posudzoval bonitu žalovaných na základe príslušných registrov, do ktorých má ako bankový subjekt prístup, pričom úver bol žalovaným poskytnutý na základe ich žiadosti, ktorou mu udelili súhlas s tým, aby mu Sociálna poisťovňa poskytla ich údaje v rozsahu, či sú zamestnaní, u akého zamestnávateľa, na základe akého pracovnoprávneho vzťahu. Keďže išlo o novú skutočnosť, ktorá nebola doposiaľ sporná, z dôvodu procesnej istoty predložil dôkaz - žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru. Okresný súd podľa neho nevychádzal z objektívne zisteného skutkového stavu, z ktorého dôvodu je jeho rozhodnutie nesprávne právne posúdené. Pri rozhodovaní konkrétneho prípadu sa súd nemôže uchýľovať ku zovšeobecňovaniu a paušalizovaniu určitých skutočností a javov, také rozhodnutie odporuje nielen zákonu, ale aj zásadám a princípom demokratického a právneho štátu. Rovnako považoval rozsudok okresného súdu za arbitrárny a nepreskúmateľný, pretože nechal do úvahy jeho tvrdenia a z odôvodnenia rozhodnutia nie je zrejmé, ako sa s danými skutočnosťami vyrovnal, ktoré skutočnosti predkladané sporovými stranami považoval za sporné, a ktoré za nesporné, akými úvahami sa pri rozhodovaní správal, ktoré dôkazy vykonal a nevykonal, názory vyslovené v rozsudku okresného súdu považoval za nesprávne a nevyhádžajúce z objektívne zisteného skutkového stavu.

7. Žalovaná 2/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu považovala rozsudok okresného súdu v odvolaných napadnutých výrokoch za vecne správny. V súvislosti so žiadosťou o poskytnutie úveru predloženou

žalobcom v rámci odvolacieho konania uviedla, že žalobca síce pred poskytnutím úveru disponoval jej príjmom ako spoludlžníka, ale nedisponoval údajom o príjme žalovaného 1/ ako dlžníka a rovnako nepreukázal, že bral v úvahu ich výdavky, ktoré sa tiež pri posudzovaní schopnosti splácať úver musia zohľadniť. Obsahom žiadosti o úver je síce ich súhlas s poskytnutím údajov zo systému Sociálnej poisťovne, avšak nie je zrejmé, či žalobca naozaj na základe udeleného súhlasu údaje zaobstaral, navyše, keď žiadosť je datovaná v rovnaký deň, v ktorý došlo k uzatvoreniu Zmluvy. Preto súhlasila so záverom okresného súdu o nekonaní žalobcu s odbornou starostlivosťou pred uzatvorením Zmluvy pri posudzovaní ich schopnosti splácať úver. Ďalej poukázala na absenciu ďalších obsahových náležitostí Zmluvy, a to pre nesprávne uvedenú celkovú výšku úveru a RPMN. Podľa kúpnej zmluvy bolo jej predmetom predaj automobilu za kúpnu cenu vo výške 7 911,-Eur, preto po odpočítaní akontácie vo výške 1 751,-Eur bola suma doplatku kúpnej ceny stanovená v kúpnej zmluve o výške 6 160,-Eur, ktorá mala byť uvedená ako výška úveru v Zmluve. Kúpna zmluva tak obsahovala jasný a určitý prejav vôle žalovaného 1/ získať úver vo výške 6 160,-Eur, avšak v Zmluve bola výška úveru uvedená v sume 7 002,-Eur, pričom neexistovalo žiadne dojednanie, na podklade ktorého bolo možné sa odchýliť od jasnej vôle žalovaného 1/ v kúpnej zmluve a žalobca jednostranne v nej určil výšku úveru v sume 7 002,-Eur. Navyše išlo o vzájomné prepojenie Zmluvy a kúpnej zmluvy a nutnosť ich spoločného posudzovania tak, ako to vyhodnotil aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp. zn. 5Sžo 21/2013 zo dňa 30. 04. 2015, sp. zn. 6Sžo/61/2014 zo dňa 26. 08. 2015. Žalobca nemal dôvod navyšovať celkovú kúpnu cenu v Zmluve na sumu 8 753,-Eur oproti kúpnej cene uvedenej v kúpnej zmluve vo výške 7 911,-Eur, zvlášť keď úver bol účelovo viazaný na kúpu automobilu, k čomu postačovala suma úveru 6 160,-Eur ako doplatok kúpnej ceny. Žalobcom predložený výpis o vyplatení čiastky 7 002,-Eur na účet predávajúceho nemal nič spoločné s preukázaním správnosti, resp. nesprávnosti výšky úveru uvedenej v Zmluve, pretože daná suma bola vyplatená nie na ich účet, ale na účet predávajúceho. Preto skutočnou výškou úveru bola suma 6 160,-Eur a všetko to, čo boli povinní zaplatiť žalobcovi nad uvedenú sumu bolo povinnými nákladmi spojenými s poskytnutím úveru. Poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Sžo/32/2014 zo dňa 25. 05. 2015. Aj podľa rozhodovacej činnosti slovenských súdov je neprípustné navyšovať výšku úveru nákladmi spojenými s poskytnutím úveru, čo predstavuje nekalé správanie sa zo strany žalobcu vytykaného už v minulosti v rozhodnutí Najvyššieho súdu SR. Navyše žalobca podpisoval Zmluvu v zastúpení predávajúcim, preto si musel byť vedomý aká suma má byť predmetom prefinancovania prostredníctvom úveru. Nesprávny vstupný údaj o výške úveru má za následok aj nesprávne uvedenú RPMN, pričom aj výška mesačnej splátky 175,24 Eur bola nesprávna, pretože pri výške úveru uvedenej v Zmluve v sume 7 002,-Eur, úrokovej sadzbe 11,93 % a dobe splácania 84 mesiacov, mala byť splátka správne uvedená v podstatne nižšej sume, a to vo výške 123,34 Eur, k tomu sa pripočítava splátka za spracovateľský poplatok vo výške 28,88 Eur (2.426,19 Eur : 84,-Eur), a tiež poplatok za trvalý príkaz vo výške 3,-Eur, preto výška splátky mala byť spolu 155,22 Eur. Zmluva vymedzuje nielenže celkovú čiastku na úhradu v nesprávnej výške, ale je vyjadrená neurčito a nezrozumiteľne, keď je v nej celková čiastka na úhradu uvedená v sume 14 720,16 Eur, pričom takýmto vyjadrením sa spájajú podstatne odlišné pojmy, a to celková čiastka, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť a celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom.

8. Žalovaný 1/ sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

9. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovanej 2/ zotrval na podanom odvolaní. Mal za to, že predloženými dôkazmi preukázal, že zisťoval a overoval pomery žalovaných pred uzatvorením Zmluvy a námietka žalovanej 2/, že žiadosť, ako aj Zmluva boli datované v ten istý deň je bezvýznamná, pretože ako bankový subjekt má prístup k spoločnému registru bankových informácií, na čo nie je potrebná dlhšia doba a dané údaje dokáže získať a posúdiť obratom. Za bezpredmetné považoval tiež tvrdenie žalovanej 2/ o nesprávnosti celkovej výšky úveru, s ktorou skutočnosťou sa okresný súd v rozhodnutí vysporiadal a mal za to, že úver bol poskytnutý vo výške 7 002,-Eur (v bode 63. odôvodnenia rozhodnutia). Podľa čl. 1 VOP ho žalovaní splnomocnili na vyplatenie úveru priamo dodávateľovi alebo predajcovi vozidla, preto v súlade s daným článkom a na základe faktúry vystavenej predajcom poukázal dodávateľovi sumu 7 002,-Eur, o čom predložil v konaní pred okresným súdom dôkaz v podobe výpisu z bankového účtu. Keďže dané tvrdenie predstavovalo novú skutočnosť, ktorá nebola namietaná, predložil faktúru č. FVLC 1730 140081 zo dňa 16. 04. 2014, podľa ktorej žalovaný 1/ uhradil kúpnu cenu vo výške 1 751,-Eur v hotovosti a zvyšná časť vo výške 7002,-Eur mala byť uhradená bankovým prevodom zo strany poskytovateľa úveru. Navyše predmetná faktúra bola riadne podpísaná žalovaným 1/. Tvrdenie žalovanej 2/, že si s predajcom vozidla dojednali inú kúpnu cenu, nemá žiaden vplyv na záväzok žalovaných, ktorí sa podpisom Zmluvy zaviazali mu vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky s príslušenstvom. Pri nesúhlase

s výškou kúpnej ceny nie je legitimovaný a s nárokmi vyplývajúcimi z kúpnej zmluvy sa má žalovaná 2/ vysporiadať s iným subjektom. V súvislosti s nesprávnou výškou RPMN opakovane poukázal na čl. 5 VOP. K nesprávosti výšky mesačnej splátky uvádzanej žalovanou 2/ sa s danou skutočnosťou okresný súd vysporiadal. Žalovaným boli na základe Zmluvy poskytnuté prostriedky v celkovej výške 9 778,29 Eur, pozostávajúce z istiny úveru a spracovateľského poplatku, pričom celková čiastka na úhradu predstavovala sumu 14 720,16 Eur, preto pri danej výške celkovej čiastky, ktorú mu musia žalovní zaplatiť v súvislosti s úverom a dojednaných 84. mesačných splátkach, bola správne uvedená splátka vo výške 175,24 Eur. K záveru prvoinštančného súdu o neuvedení adresy predávajúceho poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 10Co/124/2018-80 zo dňa 31. 05. 2019.

10. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 379, § 380 a 381 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 2 CSP a contrario a odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutom druhom, štvrtom a piatom výroku podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP zrušil a vec mu v danom rozsahu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 CSP), ani na jeho zmenu (§ 388 CSP).

11. Podľa § 379 CSP, odvolací súd je rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak a) od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý b) ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov c) určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

12. Podľa § 380 CSP, odvolací súd je odvolacími dôvodmi viazaný.

13. Odvolací súd po preskúmaní rozhodnutia prvoinštančného súdu v odvolaní napadnutom zamietajúcom výroku, ako aj vo výroku o povolení splácania priznanej sumy v splátkach, ako aj vo výroku o trovách konania, dospel k záveru, že rozhodnutie okresného súdu je v týchto výrokoch nesprávne, okresný súd vec nesprávne právne posúdil, rozhodnutie je tiež nepreskúmateľné, a preto je nutné ho v týchto výrokoch zrušiť.

14. Odvolací súd predovšetkým poukazuje na to, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je aj právo strany sporu na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením práva a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami sporu (rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03, či sp. zn. III. ÚS 60/04). Podľa Ústavného súdu SR „Z odôvodnenia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. V prípade, keď sú právne závery súdu v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami alebo z nich v žiadnej možnej interpretácii odôvodnenia súdneho rozhodnutia nevyplývajú, treba takéto rozhodnutie považovať za rozporné s čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, resp. čl. 6 ods. 1 Dohovoru“ (I. ÚS 243/07). Požiadavku na kvalitu súdneho rozhodnutia zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý v tejto súvislosti najmä uvádza: „Právo na spravodlivý proces zahŕňa aj právo na odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia však neznamená, že na každý argument sťažovateľa je súd povinný dať podrobnú odpoveď. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad“ (napr. Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997, či rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani c. Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B).

15. Nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, ale zakladá aj procesnú vadu konania.

16. Rozhodnutie súdu prvej inštancie však náležitosti riadneho rozhodnutia nespĺňa, preto je nepreskúmateľné, jeho odôvodnenie nie dostatočne zrozumiteľné pokiaľ ide záver o nesprávnej výške RPMN, pretože dostatočným spôsobom neuviedol dôvody, ktoré ho viedli k danému záveru a rozhodnutiu.

17. Z prejednávanej veci vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal nároku z titulu uzavretej spotrebiteľskej zmluvy zo dňa 16. 04. 2014 uzavretej medzi žalovanými, vystupujúcimi ako solidárnymi dlžníkmi v predmetnej Zmluve, ktorou im bol poskytnutý spotrebiteľský úver vyjadrený v zmluve vo výške 7 002,- Eur.

18. Je nepochybné, že v posudzovanej veci ide o spotrebiteľskú zmluvu. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je názor, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri kontraktácii využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany tej osoby, ktorá uzatvárala právny úkon s dôverou v určitý, druhou stranou jej prezentovaný skutkový stav.

19. Ustanovenia § 9 ods. 1, 2 ZoSV explicitne vymedzujú obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako aj jeho písomnú formu.

20. Okresný súd predmetný úver vyhodnotil ako bezúročný a bez poplatkov, a to z viacerých dôvodov. Jedným z dôvodov bola nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľov, ku ktorej skutočnosti prvoinštančný súd dospel na základe prepočtu RPMN na portáli finančnej osvety a ochrany finančného spotrebiteľa MF SR a dospel k záveru, že v skutočnosti RPMN predstavuje výšku 52,26 % a nie ako bola uvedená v Zmluve vo výške 26,70 %. Toto konštatovanie prvoinštančného súdu bolo aj predmetom odvolacej námietky žalobcu, ktorý poukázal na nezáväznú výpočty internetových kalkulačiek, ktorých výpočtu sú len orientačné a môžu obsahovať chyby. Navyše namietal nesprávnosť nezapočítania zo strany žalobcu spracovateľského poplatku do výpočtu RPMN.

21. K uvedenému odvolací súd uvádza, že RPMN je číselným ukazovateľom, ktorý vyjadruje pomer nákladov spotrebiteľa na získanie finančných prostriedkov od dodávateľa. Jeho výška je závislá od vstupných premenných, ktoré vstupujú do výpočtového vzorca uvedeného v prílohe 2 ZoSV. Daný vzorec je pomerne komplikovaný a jeho správnosť závisí od toho, či boli do neho správne uvedené vstupné hodnoty, a to hlavne výška čerpaného úveru, poplatky, poistenie a iné náklady spotrebiteľa, teda odplata, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť dodávateľovi za poskytnutie úveru.

22. Odvolací súd v tomto smere poukazuje na nepreskúmateľnosť rozhodnutia prvoinštančného súdu v súvislosti s jeho konštatovaním o nesprávnej výške RPMN, pretože v jeho rozhodnutí absentuje akýkoľvek výpočet, či vstupné údaje, na základe ktorých dospel k nesprávnej výške RPMN, a ktorá podľa jeho výpočtov mala predstavovať 52,26 %, čo je sadzba oveľa vyššia v porovnaní s údajom RPMN uvedeným v Zmluve. Preto táto odvolacia námietka žalobcu bola vyhodnotená odvolacím súdom ako dôvodná. Pokiaľ súd prvej inštancie mal za to, že vykonal prepočet správnosti výšky RPMN, bolo jeho povinnosťou vo svojom rozhodnutí náležite tieto výpočty uviesť, čím by preukázal dôvodnosť svojho záveru a konštatovania o nesprávnej výške RPMN, čo však v danej veci nebolo splnené.

23. Ďalšou odvolacou námietkou žalobcu bolo nesprávne konštatovanie prvoinštančného súdu o absencii povinnej náležitosti, a to podľa § 9 ods. 2 písm. c) ZoSV, teda, že v Zmluve chýbala náležitosť, a to uvedenie adresy veriteľa, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť. K tejto odvolacej námietke odvolací súd dodáva, že sa s týmto konštatovaním prvoinštančného súdu odvolací súd nielenže nestotožňuje, ale navyše poukazuje na nesprávne právne posúdenie veci, pretože prvoinštančný súd na prejednávajúcu vec aplikoval nie platné a účinné ustanovenia ZoSV ku dňu uzavretia Zmluvy, ale aplikoval aktuálne ustanovenia ZoSV, v dôsledku čoho vec nesprávne právne posúdil, a preto je aj táto odvolacia námietka zo strany žalobcu dôvodná.

24. Odvolací súd tiež dodáva, že adresa dodávateľa vozidla - Autocentrum AAA auto, a. s. bola zároveň aj adresou na uplatnenie nárokov, teda reklamácie pre spotrebiteľa, preto daný záver okresného súdu nemôže obstáť. Z daného označenia adresy dodávateľa vozidla na uplatnenie nárokov dlžníka bolo aj pre priemerného spotrebiteľa pochopiteľné, že sa jedná o adresu v zmysle ustanovenia zákona, t. j. adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť

25. Prvoinštančný súd ďalej vzhliadol chýbajúcu náležitosť v Zmluve podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSV, a to splatnosť jednotlivých častí istiny, úroku a poplatkov, pokiaľ nemalo byť splatené jednorazovo, teda nerozšpecifikovanie jednotlivých splátok úveru, ktoré nevyplývali ani z ostatných ustanovení Zmluvy. Aj v tomto smere poukazuje odvolací súd na nesprávne právne posúdenie veci prvoinštančným súdom, ktorý vec právne posúdil nie podľa platného a účinného ustanovenia ZoSV v odôvodnení svojho rozhodnutia, avšak vychádzal z ustanovení zrejme účinných ku dňu uzavretia Zmluvy, tieto však v prejednávanej veci neaplikoval, preto opätovne dospel k nesprávne právne záveru. Odvolací súd tiež dáva okresnému súdu do pozornosti rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-42/15 zo dňa 09. 11. 2016, ktorý sa okrem iných zaoberal tiež otázkou rozčlenenia splátky úveru na istinu, úroky a poplatky.

26. Pokiaľ ide o odvoláciu námietku žalobcu týkajúcu sa konštatovania, resp. záveru okresného súdu, že nekonal s odbornou starostlivosťou, tak aj táto námietka žalobcu bola dôvodná, pretože v tomto smere došlo zo strany okresného súdu o prekvapivý záver, pretože medzi stranami sporu táto skutočnosť nebola sporná, teda žalobca nemal vedomosť o tom, že by mal preukazovať danú skutočnosť príslušnými listinnými dôkazmi, či tvrdeniami, ktoré navyše, ako už bolo uvedené, neboli zo strany žalovaných namietané. Za predpokladu, že prvoinštančný súd mienil túto skutočnosť skúmať, čo je pochopiteľné, že ex offio skúma, či v spotrebiteľskej zmluve sú obsiahnuté všetky náležitosti v zmysle ZoSV, bolo jeho povinnosťou na túto skutočnosť žalobcu vyzvať, a na základe jeho tvrdení či dôkazov posúdiť, či žalobca konal v súvislosti s poskytnutím úveru s odbornou starostlivosťou, teda či skúmal bonitu žalovaných alebo nie. Vzhľadom na prekvapivý záver prvoinštančného súdu správne žalobca nedokladal počas konania pred okresným súdom listinné dôkazy za týmto účelom a priložil ich až k odvolaniu, teda faktúru, ako aj žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru.

27. Pokiaľ teda prvoinštančný súd považoval predmetný úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 písm. a) ZoSV, bolo jeho povinnosťou vec právne posúdiť podľa platných a účinných ustanovení ku dňu uzavretia Zmluvy, pričom táto skutočnosť opätovne z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplýva, pretože prvoinštančný súd použil ust. § 11 ods. 1 ZoSV, nie v znení platnom ku dňu uzavretia Zmluvy, keď navyše § 11 ods. 1 písm. a) ZoSV sa týka bezúročnosti a bezpoplatkovosti pre nesplnenie písomnej formy Zmluvy a nie pre nesplnenie obligatórnych náležitostí, ktoré uvádzal prvoinštančný súd.

28. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam dospel odvolací súd k záveru, že prvoinštančný súd vec nesprávne právne posúdil, teda neaplikoval správne zákonné ustanovenia, jeho rozhodnutie je arbitrárne, nepreskúmateľné a ohľadne záveru o nekonaní s odbornou starostlivosťou žalobcom pri poskytnutí úveru za prekvapivé, odvolací súd rozsudok prvoinštančného súdu v odvolaní napadnutých výrokoch, druhý, štvrtý a piaty zrušil podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) CSP.

29. Pokiaľ ide o výrok o trovách konania, tento považoval odvolací súd rovnako za nesprávny a nepreskúmateľný, pretože prvoinštančný súd ho nielenže vôbec neodôvodnil, ale navyše aplikoval nie správne ustanovenia CSP, keď uviedol § 255 ods. 1 CSP a rozhodol o priznaní náhrady trov konania žalobcu, ktorý bol podľa okresného súdu úspešný, ale uvedenému nezodpovedá piaty výrok napadnutého rozsudku, ktorý vyjadruje v súvislosti s náhradou trov konania pomerný úspech žalobcu a nie úspech plný.

30. Úlohou prvoinštančného súdu bude na prejednanú vec aplikovať príslušné ustanovenia ZoSV platné a účinné ku dňu uzavretia Zmluvy, t. j. ku dňu 16. 04. 2014, opätovne posúdiť dôvodnosť nároku žalobcu vo zvyšnej časti, a to jednak v súvislosti so správnosťou výšky RPMN, konania s odbornou starostlivosťou, ako aj tým, či absentovala náležitosť uvedenia adresy predávajúceho podľa § 9 ods. 2 písm. c) ZoSV. Po opätovnom posúdení predmetnej Zmluvy ako zmluvy spotrebiteľskej, prvoinštančný súd posúdi nárok žalobcu, ktorý zostal predmetom sporu vo zvyšnej časti, teda okrem časti, ktorá už bola žalobcovi priznaná vo výške 506,63 Eur s príslušenstvom a sumy 350,10 Eur, v ktorej časti bolo konanie zastavené a rozhodne o dôvodnosti nároku žalobcu. Pri rozhodovaní o prípadnom povolení plnenia v splátkach okresný súd zistí či sú splnené podmienky predĺženia parížskej lehoty, pričom je povinný zohľadniť nielen pomery žalovaných, ale aj záujem žalobcu ako veriteľa, ktorý mal právo na riadne a včasné splnenie pohľadávky.

31. Svoje rozhodnutie náležite zdôvodní tak, aby bolo konkrétne, jednoznačné a zrozumiteľné, teda preskúmateľné, čiže, aby spĺňalo zákonné kritériá uvedené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP, pretože ako bolo konštatované, napadnuté rozhodnutie tieto kritériá nespĺňa.

32. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

33. V novom rozhodnutí rozhodne prvoinštančný súd i o náhrade trov celého, teda aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

34. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).